

Ģaisotne, kas nāk no sendienām

1754.gadā bīskaps Ostrovskis uz Krāslavu aicināja tēvus lazarusus, priesteru kongregāciju no Francijas, kuri savu darbību Krāslavā uzsāka 1789.gadā. Garīgais seminārs gatavoja priesterus. 1789.g. Krāslavā tika nodibināts arī sieviešu klosteris.

Te ieradās tās pašas kongregācijas māsas – lazaruses jeb žēlsirdīgās māsas. Viņām tika uzticēts vadīt meiteņu pansiju – skolu, kur mācījās pa lielākai daļai muižnieku un pilsētnieku meitas. Apmācības programmā ietilpa lasīt un rakstītprasmes apgūšana, mājturība un rokdarbi.

1826.gadā Krāslavā izcēlās liels ugunsgrēks, nodega daudz māju un tajā skaitā arī meiteņu skola. Tāpēc lazaruses turpmāk varēja uzņemt ļoti nelielu meiteņu skaitu.

1843.gadā cara valdība šo skolu slēdza, bet šis laika posms vairāk kā 50 gadu garumā atstāja labvēlīgu ietekmi uz Krāslavas izglītību. Ar pārliecību varam teikt, ka pie pašiem izglītības pirmsākumiem bija māsas lazaruses – pirmās skolotājas, pirmās audzinātājas, kuras meitenes ievadīja dzīvē ar noteiktu izglītību.

1789.g. Krāslavā par grāfienes Augustas Plāteres līdzekļiem tika uzcelta pirmā slimnīca, ko pārzināja žēlsirdīgo māsu ordeņa mūķenes. Svētā Vincenta slimnīca bija pie klostera un atradās Vācu ielā (tagad Brīvības iela). Tātad žēlsirdīgo māsu ziņā bija arī krāslaviešu veselība. Gan viens, gan otrs māsu pienākums nebija no vieglajiem. Krāslavas baznīcā uz pirmā pilāra labajā pusē ir plāksne, kur stāstīts par žēlsirdīgo māsu nesavtīgo darbu un baznīcēni tiek aicināti aizlūgt par viņām. Atcerēsimies to! Pilsētas katoļu kapu vecajā sektorā ir žēlsirdīgo māsu kaps ar ļoti interesantu kapa akmeni – čuguna krusts, uz kura lasāms uzraksts "Siostrī milosierdzija" un uz akmens pamata izcirsti vairāki riņķi. Kaps bija pamests un aizaudzis. Krāslavas ģimnāzijas novadpētnieki 90.-to gadu sākumā šo kapu atīrīja, izveidoja kapu kopiņu, ar rajona slimnīcas personālu vienojāmies par tās kopšanu. Medmāsu kolektīvs bija atsaucīgs, tagad to dara medmāsa Alina Mačuļska. Allaž uzlikts kāds ziedīņš, deg svecītes. Lai viss labais, ko šodien varam paveikt šo dāsno cilvēku piemiņai, vairo mūsu sapratni par pagātnes vērtību nezūdamību.

Janīna Gekīša